

Kulturens Analyseinstitut er en fælles opgave:

Dansk Kulturlivs oplæg til etableringen af Kulturens Analyseinstitut

Indledning: Skab et institut for samfundet, borgerne og kulturlivet

På baggrund af aftalen om Finansloven for 2022 og aftalepartiernes enighed om at afsætte midler til etablering af Kulturens Analyseinstitut fremlægger Dansk Kulturliv her vores medlemmers ønsker.

Det sker med udgangspunkt i mange diskussioner og gode intentioner om behovet for bedre viden, mere analyse og anvendt fakta i kulturlivet, herunder forskellige forslag om formål og fokus for Kulturens Analyseinstitut.

Dansk Kulturliv fastslår på den baggrund behovet for en samarbejdende og integreret model, som samlet kan bidrage med større samfundsværdi ved, at Danmarks kulturinstitutioner, -foreninger og -virksomheder bliver endnu mere relevante for borgere, brugere, gæster, publikum og deltagere, og dermed også bidrager til at, vi får alle danskere med i kulturlivet.

Dansk Kulturlivs seks anbefalinger til etableringen af Kulturens Analyseinstitut

Derfor har Dansk Kulturliv samlet vores seks anbefalinger til etableringen af Kulturens Analyseinstitut. Det gør vi, fordi forbindelsen mellem kulturlivet og brugerne af kulturlivet er central for Danmarks fremtid.

Det faktum bør afspejles tydeligt i den funktion, som Kulturens Analyseinstitut skal opfylde. Det skal komme til udtryk i både organisering, struktur, involvering, aktiviteter, analysevalg samt økonomisk prioritering, så der kan skabes en bæredygtig enhed, som skaber varige resultater for kulturlivet og borgerne i Danmark.

De seks anbefalinger er:

- 1. Hensigt skal være at flere danskere oplever og deltager i mere kultur**
- 2. Skab et tæt samarbejde mellem kulturlivet, brancherne og myndighederne**
- 3. Lav organisering og struktur med involvering af centrale partnere og eksperter**
- 4. Udvælg fem fokusområder for Kulturens Analyseinstitut**
- 5. Målret vidensarbejdet mod kulturens immaterielle samt økonomiske værdi**
- 6. Lav en fornuftig arbejdsdeling på tværs af kulturens vidensproducenter**

Dansk Kulturliv ønsker at bidrage aktivt til både skabelsen af Kulturens Analyseinstitut og instituttets videre arbejde. Vi er naturligvis til rådighed for at uddybe vores anbefalinger yderligere.

På vegne af Dansk Kulturliv,

Jesper Bay, Danske Koncert- og Kulturhuse / Asbjørn Keiding, Danske Ensembler, Orkestre og Operainstitutioner / Esben Marcher, Dansk Live / Nils M. Jensen, Organisationen Danske Museer / Michel Steen-Hansen, Danmarks Biblioteksforening / Peter Mark Lundberg, Dansk Teater

Anbefaling 1: Hensigt skal være at flere danskere oplever og deltager i mere kultur

Dansk Kulturliv mener, at der bør være ét centralt pejlemærke for arbejdet i Kulturens Analyseinstitut:

”Kulturens analyseinstitut skal bidrage til, at flere danskere oplever og deltager i mere kultur”

Kulturpolitik er også velfærdspolitik, og udviklingen af kulturlivet gennem det kommende arbejde i Kulturens Analyseinstitut skal være et fælles offentligt gode.

Dermed bliver det en naturlig konsekvens, at Kulturens Analyseinstitut først og fremmest skal arbejde målrettet med at dokumentere og kvalificere kulturlivets værdi for samfund og borgere.

Det skal undersøges, hvordan kulturlivet skaber sammenhængskraft og værdi i Danmark. Coronakrisen har vist os, hvor vigtig den kultur, der lever, ånder og udfolder sig blandt mennesker, er for vores land. For vores nationale fællesskab, den gensidige forståelse og ikke mindst de nære, lokale fællesskaber i hele Danmark.

Danmarks mere end 1000 kulturinstitutioner og deres over 60 millioner publikum og besøgende ved, hvor vigtig kulturen er for fællesskab, personlig trivsel og mental sundhed. For vores demokratiske dannelse og den kulturarv og samtidskunst, der binder os sammen.

Derfor er det særligt vigtigt at gøre kulturen tilgængelig for alle børn og unge. Kulturen danner, uddanner, skaber fællesskab og oplevelser, der former for livet. Kulturlivet bidrager til, at de næste generationer kan være innovative, tænke kreativt og reflektere.

Kulturen skaber gejst og selvværd, involvering og engagement samt plads til fælles refleksion, der bygger bro mellem mennesker. Kulturlivet bidrager også med lokal, regional og national økonomisk vækst, der ligeledes skaber gode arbejdspladser – i hele landet.

Det er den samfundsværdi, som Kulturens Analyseinstitut kan og bør undersøge – gennem mangfoldige metoder og partnerskaber. Herunder for at være den nødvendige, kritiske samarbejdspartner, der kan bidrage med den nye viden, som vil udfordre og udvikle kulturlivet. Derfor er der behov for et tæt samarbejde med kulturlivets organisationer og institutioner samt et tydeligt fælles ejerskab, der omdanner instituttets vidensproduktion til praksis i kulturbranchen.

Anbefaling 2: Skab et tæt samarbejde mellem kulturlivet, brancherne og myndighederne

Arbejdet med data, viden, analyse, anvendt fakta samt publikums- og forretningsudvikling er betydningsfuldt for hele kulturlivet på tværs af Danmark. Det fordrer derfor, at Kulturens Analyseinstitut forstås i samspil med eksisterende aktører inden for feltet. Konkret betyder det, at det nye, uafhængige analyseinstitut skal arbejde tæt sammen med kulturlivets brancher samt eksisterende aktører som Applaus, Tænk tanken Fremtidens Biblioteker, fondene med flere og ikke mindst Danmarks Statistik og universiteterne, de kunstneriske uddannelser, professionsskoler samt relevante dataenheder i Kulturministeriets departement, andre relevante ministerier, samt Slots- og Kulturstyrelsen, kommunerne, Kulturvanepanelet med flere.

Derfor vil det være centralt, at Kulturens Analyseinstitut i første omgang fokuserer på at strukturere eksisterende data, hvilket kan bidrage til, at der skabes et øget fokus på brugen af data på den enkelte

kulturinstitution og i de enkelte brancher. Derudover bør Kulturens Analyseinstitut i samarbejde med relevante aktører arbejde for generelt og generisk at forbedre den samlede kvalitet af data på kulturområdet og gøre dette tilgængeligt for kulturliv, brancherne og det politiske niveau.

Dette fokus kan ske i god forening med Kulturministeriets ”Kontor for Analyse og Kulturøkonomi”, der ligeledes kan bidrage til at kvalificere kulturdebatten i Danmark og synliggøre kulturens samfundsværdi.

For Dansk Kulturliv er det afgørende, at ny viden og data både kan oplyse og engagere på et politisk niveau, men også skabe varig forandring i den enkelte kulturinstitution til direkte gavn for borgere, publikum, gæster og deltagere. Der er et stort behov, og landets kulturinstitutioner efterspørger en større indsats.

Således bliver det altså særligt vigtigt, at faktisk brug af den genererede viden står centralt i forskellige prioriterede projekter under Kulturens Analyseinstitut.

Anbefaling 3: Lav organisering og struktur med involvering af centrale partnere og eksperter

Hvis Kulturens Analyseinstitut skal blive en succesfuld og bæredygtig investering for kulturlivet i Danmark, er det afgørende, at der søges en organisering og struktur, hvor kulturlivet involveres og repræsenteres direkte.

Dansk Kulturliv foreslår en konstruktion, hvor Kulturens Analyseinstitut bliver en selvejende institution. I den forbindelse skal der oprettes en bestyrelse, som sikrer bred repræsentation af relevante aktører. For at sikre kvalitet og opbakning til instituttets arbejde bør konstruktionen sikre, at forskellige af kulturlivets aktører gives udpegningsret. Dette bør være:

- Kulturministeriet
- Kommunernes Landsforening
- Fagforbund i kulturlivet
- Brancheforeninger i kulturlivet
- Danmarks Statistik
- Universiteterne

Endelig skal kompetencer såsom viden om forskning, kulturlivet, ledelse, økonomi og organisation vægtes, herunder med blik for sikre høj faglighed og uafhængighed i instituttets arbejde.

I tillæg til oprettelsen af en bestyrelse bør der oprettes et ”advisory board”, hvor kulturlivets praktikere og organisationer på tværs af geografi, brancher, kulturformer, genrer og ekspertise med videre løbende involveres og dermed kan inspirere instituttets arbejdsområder.

I den forbindelse fastslås det også, at Dansk Kulturliv mener, at det vil være u hensigtsmæssigt at placere Kulturens Analyseinstitut under Idrættens Analyseinstitut. Dette skyldes, at både bestyrelse, advisory board, eksterne samarbejdspartnere samt instituttets aktiviteter risikerer at blive for forskelligartede i forhold til at opfylde instituttets vigtigste formål om at udvikle kulturlivet i Danmark til gavn for borgerne. Samtidig har kulturlivet og kulturens brancher samlet set et mere komplekst og mangfoldigt rammeværk og lovgivningsgrundlag end idrætslivet.

Dansk Kulturliv mener ligeledes ikke, at det vil være hensigtsmæssigt at placere Kulturens Analyseinstitut på et universitetscenter eller tilsvarende, da det øger risikoen for, at den producerede viden ikke bliver tilstrækkelig praksisnær og rettidig til at understøtte den enkelte kulturinstitutions udvikling og samarbejdet om at udvikle kulturlivet på tværs.

Det kan møde modstand i kulturlivet, hvis Kulturens Analyseinstitut placeres hos Idrættens Analyseinstitut eller på et universitet. Hvis en af disse to uhensigtsmæssige modeller alligevel foretrækkes fremfor et nyt, selvstændigt institut, anbefaler Dansk Kulturliv i stedet, at der laves et udbud om opgaven med at skabe og drive Kulturens Analyseinstitut.

Anbefaling 4: Udvælg fem fokusområder for Kulturens Analyseinstitut

Med det mål at sikre, at Kulturens Analyseinstitut får nyttig relevans i den konkrete virkelighed, hvori kulturen skabes og udleveres, foreslår Dansk Kulturliv, at der fokuseres på fem overordnede aktiviteter:

1. Vidensopsamling og formidling af eksisterende og kommende forskningsresultater fra både Danmark og resten af verden
2. Opsamling og strukturering af eksisterende data og fakta på tværs af forskningsinstitutioner, myndigheder, organisationer, institutioner, brancher med videre
3. Skabelse af ny viden på centrale områder for udviklingen af kulturlivet i Danmark til gavn for borgerne
4. Kommunikationsinitiativer, der bidrager til, at viden formidles til alle relevante interessenter og kan omsættes til praksis hos kulturlivets mange aktører
5. Afholdelse af arrangementer, der involverer kulturlivet i Danmark og dermed bidrager til projektets gensidige relevans for institut og kulturaktører

For at sikre et klart fokus for Kulturens Analyseinstitut og en bæredygtig, målrettet brug af instituttets ressourcer, anbefales det samtidig, at instituttets kommende arbejde fokuserer på professionelle institutioner, foreninger og virksomheder i kulturlivet fremfor enkelte, udførende individer.

Anbefaling 5: Målret vidensarbejdet mod kulturens immaterielle samt økonomiske værdi

Dansk Kulturliv bidrager her med en oversigt over, hvilke temaer Kulturens Analyseinstitut bør arbejde med. Et løbende og centralt rationale for udvælgelsen af temaer bør tage udgangspunkt i, hvordan vi i fællesskab udvikler kulturlivet i Danmark til gavn for samfund og befolkning. I den forbindelse bør der sikres et uafhængigt og videnskabeligt grundlag - og brug af tværfaglige metodiske tilgange i arbejdet. Endelig skal der sikres en fornuftig arbejdsdeling mellem forskellige vidensproducenter i kulturverdenen.

Følgende seks temaer er relevante for Kulturens Analyseinstitut – i samarbejde med kulturlivets aktører og andre vidensproducerende entiteter i Danmark samt delvist internationalt:

1. Kulturens samfundsøkonomiske rationaler og relevans - såsom forbrug, demografi, geografi, beskæftigelse, skat, lokaløkonomiske effekter, turisme, iværksætteri og lignende
2. Kulturens og kunstens betydning for demokrati og sammenhængskraft

3. Kulturens og kunstens betydning for dannelse og uddannelse
4. Kulturens og kunstens betydning for børn og unge
5. Kulturens og kunstens betydning for sundhed
6. Kulturens og kunstens betydning på tværs af institutioner og civilsamfund - og dermed mellem det frivillige og professionelle kulturliv og på tværs af brancher og genrer

Dermed kan Kulturens Analyseinstitut styrke kulturens stemme gennem et fokus på kulturens immaterielle og samfundsøkonomiske værdi og bidrage til, at politiske og administrative beslutninger sker på et oplyst grundlag. Samtidig bør instituttet afgrænse sig fra en række temaer og analyser, der med logisk fordel kan varetages af andre vidensproducerende enheder.

Anbefaling 6: Lav en fornuftig arbejdsdeling på tværs af kulturens vidensproducenter

Det er afgørende, at Kulturens Analyseinstitut benytter sine samlede ressourcer bedst muligt. Dette kan blandt andet ske ved at sikre en fornuftig arbejdsdeling og et godt samarbejde mellem instituttet og andre centrale vidensproducenter på kulturområdet.

I den forbindelse mener Dansk Kulturliv, at Kulturens Analyseinstitut med fordel kan samarbejde med myndigheder om udvalgte tematikker og analyser. Ejerskabet for følgende typer af vidensarbejde kan placeres hos Kulturministeriet, hvor andre relevante ressortministerier samt styrelser, Danmarks Statistik og kommuner med flere involveres (eksempler):

- Indsamling, systematisering og formidling af viden om kulturens vilkår og udfoldelse i praksis
- Kulturens arbejdsmarked og bidrag til jobskabelse, innovation og udvikling
- Kulturens rammevilkår, støttesystemer og produktionsforhold
- Analyser af kulturpolitiske initiativer samt erhvervspolitiske, uddannelsespolitiske, sundhedspolitiske og socialpolitiske initiativer med relevans for kulturlivets udvikling
- Kulturens fremtid i forhold til den digitale udvikling
- Kulturens forhold i en delvis global samtid og under påvirkning af en international kulturel offentlighed
- Kulturens relevans i en sociokulturel ramme - med fokus på værdimæssige, samfundsmæssige kvaliteter og potentialer

Endelig bør Kulturens Analyseinstitut også samarbejde med Applaus, Tænk tanken Fremtidens Biblioteker, fonde samt andre, tilsvarende organisationer, initiativer og projekter om forskellige analysetyper og aktiviteter. Disse kan være (eksempler):

- Kulturlivets relation og samspil med borgerne på lokalt plan
- Befolkningens kulturvaner, -lyst og -behov
- Publikums- og forretningsudvikling i den enkelte kulturinstitution, -forening eller -virksomhed
- Publikumsundersøgelser for kulturlivets aktører og nationale borgerundersøgelser
- Brancheundersøgelser – med fokus på praksis
- Kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere i kulturlivet

Baggrund om Dansk Kulturliv

Dansk Kulturliv er en alliance mellem seks af kulturlivets branche- og interesseorganisationer. Vi samarbejder om de rammer, der skal muliggøre, at alle danskere kan opleve og deltage i mere kultur og kunst. Dansk Kulturliv tæller tilsammen mere end 1000 kulturinstitutioner, -virksomheder og -foreninger i hele Danmark, der sammenlagt har over 60 millioner publikummer om året.

Kontakt - sekretariat:

Jeppe Bo Rasmussen, politisk seniorrådgiver, Dansk Kulturliv, tlf.: 24401897, jeppe@danskteater.org